

## POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym  
w Izbie Cywilnej w dniu 6 listopada 2018 r.  
skargi S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z.  
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia (wpisu)  
Sądu Rejonowego w K. VI Wydział Ksiąg Wieczystych  
z dnia 21 listopada 2017 r., pod numerem pozycji dz. kw (...)  
dokonanego w księdze wieczystej nr (...)  
w sprawie z wniosku T. P.  
przy uczestnictwie Syndyka Masy Upadłości S. Spółki z ograniczoną  
odpowiedzialnością w upadłości z siedzibą w D., S. Spółki z ograniczoną  
odpowiedzialnością z siedzibą w Z. oraz B. C., W. J. i S. D.  
o wpis,

- 1) odrzuca skargę,**
- 2) oddala wniosek uczestnika T. P. o przyznanie kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

### UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez S. sp. z o.o. z siedzibą w Z. skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 listopada 2017 r. należy wskazać, co następuje:

Stosownie do art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c., w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku

prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

W orzecznictwie Sąd Najwyższego zostało wyjaśnione, że wyjątkowe wypadki, o których mowa w art. 424<sup>1</sup> § 2 k.p.c., któremu w postępowaniu nieprocesowym odpowiada art. 519<sup>2</sup> § 2 k.p.c., odnoszą się także do przyczyn nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia. Przyczyny te muszą mieć charakter wyjątkowy w znaczeniu obiektywnym, co oznacza, że chodzi o szczególne okoliczności obiektywnie uniemożliwiające stronie wniesienie środka zaskarżenia, a nie o okoliczności subiektywne, wynikające z woli lub zaniedbań strony. Wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, strona musi zatem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej, takich jak ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2014 r. I CNP 17/2014, niepubl. z dnia 2 lutego 2006 r. I CNP 4/2006, niepubl., z dnia 29 listopada 2006 r. II CNP 85/2006, niepubl., oraz z dnia 7 lutego 2008 r. IV CNP 217/2007 OSNC-ZD 2008, nr 4, poz. 114).

Nie świadczy o tego rodzaju okoliczności twierdzenie skarżącego, że wprawdzie otrzymał on zawiadomienie o wpisie do księgi wieczystej, lecz ze względu na niedoręczenie odpisu dokumentów stanowiących jego podstawę, nie mógł dokonać jego kontroli merytorycznej i w konsekwencji nie wniósł apelacji od spornego wpisu. Trzeba podkreślić, że na uczestnikach postępowania spoczywa obowiązek dbania o własne interesy procesowe i prawne. Zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego została wprowadzona po to, by w postępowaniu przed sądem drugiej instancji doszło, z inicjatywy zainteresowanej strony, do kontroli zaskarżonego orzeczenia i usunięcia ewentualnych błędów

lub pomyłek. Uczestnicy powinni zatem kontrolować przebieg postępowania, reagować na jego ewentualne nieprawidłowości, w szczególności zapoznać się z orzeczeniem sądu pierwszej instancji i wykorzystać przysługujące środki odwoławcze, jeżeli orzeczenie jest niezgodne ze stanowiskiem uczestnika, przepisami prawa lub zapadło w wyniku omyłki sądu. W sprawie objętej rozpatrywaną skargą możliwe było wniesienie apelacji, z czego skarżący nie skorzystał nie ze względów obiektywnych, lecz z powodu zaniedbania własnych interesów procesowych. Skarżący nie wykazał zatem przesłanek przewidzianych w art. 519<sup>2</sup> § 2 k.p.c., stąd skarga podlegała odrzuceniu (art. 424<sup>8</sup> § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy oddalił wniosek uczestnika T. P. o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, nie znajdując podstaw do odstąpienia od zasady wynikającej z art. 520 § 1 k.p.c.

jw